

UTICAJ FISKALNE POLITIKE NA EKONOMSKE TOKOVE U BOSNI I HERCEGOVINI**FISCAL POLICY EFFECTS ON ECONOMIC TRENDS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA****Mr Biljana Stanivuk***

*Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Fakultet Poslovne ekonomije Bijeljina

University of East Sarajevo, Faculty of Business and Economics Bijeljina

Stručni članak

doi 10.7251/OIK1301009S, UDK 338.23:336.22+336.127(497.6)

Professional paper

REZIME

Poreska struktura pojedinih država se može posmatrati putem uticaja pojedinih oblika poreza u ukupnim javnim приходima. Fiskalni sistem modernih država čini kombinacija većeg broja poreza koji su koncipirani tako da pogoduju datim ekonomskim i socijalnim ciljevima, odnosno predstavljaju ostvarivanje ciljeva fiskalne politike zemlje. Poreski sistemi su drugačiji prvenstveno zbog toga što države imaju različitu potrebu za sredstvima kojima finansiraju javne rashode. Jedan od najznačajnijih pokazatelja koji se pripisuje javnom sektoru je visina poreskog opterećenja pojedinih poreskih prihoda u ukupnom bruto društvenom proizvodu.

Ključne riječi: Fiskalna politika, poreska struktura, ekonomski ciljevi, direktni porezi, indirektni porezi, BDP.

UVOD

Primjenjujući fiskalnu politiku, država pomaže izvršavanju svojih ekonomskih ciljeva. Fiskalna politika predstavlja moćan instrument kojim se mogu usmjeravati privredni tokovi i privredne aktivnosti. Osnovna funkcija poreza je prikupljanje javnih prihoda. Međutim, porezi imaju i dodatne funkcije koje se ogledaju u alokaciji društvenih sredstava, preraspodjeli nacionalnog dohotka, stabilizaciji privrednih kretanja i slično. Kreiranjem odgovarajuće poreske strukture i izborom poreskih stopa, država može da utiče na uravnoteženje cijena, investicije, zaposlenost, štednju, trgovinske tokove, povećanje izvoza, smanjenje uvoza, socijalne probleme.

SUMMARY

The tax structure of individual countries can be seen in the influence of certain forms of taxes in total government revenues. The fiscal system of modern states is a combination of a number of taxes that are designed to favor the given economic and social objectives, and represent the objectives of the fiscal policy of the country. Tax systems are different primarily because countries have different requirements for funds which finance public expenditure. One of the most important indicators that the public sector is attributed to the amount of the tax burden of certain tax revenues to gross domestic product.

Keywords: fiscal policy, tax structure, economic objectives, Direct taxes, indirect taxes, GDP

INTRODUCTION

The government helps the performance of their economic goals applying the fiscal policy. The fiscal policy is a powerful tool for economic flows and economic activity. The main function of the tax is revenue collection. However, taxes additional features are reflected in the allocation of social resources, redistribution of national income, the stabilization of economic trends and the like. The government can influence the balance of price, investment, employment, savings, trade flows, increase exports, reduce imports and social problems by creating an appropriate tax structure and the choice of tax rates.

FISKALNA POLITIKA I EKONOMSKI TOKOVI

Ristić (2010) navodi da se problematika fiskalnog djelovanja na privredni razvoj ogleda u mobilizaciji akumulacionog potencijala, sektorskoj orijentaciji investicija, u stimulisanju tehničko-tehnološkog progressa, primjeni rezultata naučnoistraživačkog rada, u formiranju kadrova i znanja, u izgradnji objekata ekonomske infrastrukture, u promovisanju privrednog rasta i to posredstvom diferencijalnog ili diferenciranog oporezivanja, fiskalnih dedukcija i beneficija, poreskih oslobođanja i olakšica, ubrzane amortizacije i niza drugih instrumenata fiskalne politike.

Selektivno usmjeravanje pojedinih fiskalnih instrumenata dovodi do harmonizacije rasta na makroekonomskom planu, odnosno, ima za cilj povećanje produktivnosti rada, tehnički progress, racionalno korišćenje kapaciteta, optimalnu alokaciju investicionih resursa, veću mobilnost resursa, supstituciju proizvodnih faktora i povećanje zaposlenosti na mikroplanu. Na primjer, porez na dodatu vrijednost favorizuje izvoz više nego druge vrste poreza i smatra se da je upravo ovaj poreski oblik zaslužan za popravljavanje platnog bilansa sa inostranstvom. Isto tako, porez na dodatu vrijednost stimuliše investicije obezbjeđujući refundaciju plaćenog poreza na ime investicionih troškova i nabavke kapitalne opreme i na taj način investiranje postaje jeftinije i privlačnije, povećavaju se zaposlenost i ukupan razvoj. O uticaju poreza na dodatu vrijednost na ove i ostale ekonomske kategorije biće više riječi u nastavku rada.

Značajno je da, pored fiskalnih efekata, izbor odgovarajuće poreske strukture ima i nefiskalne efekte koji su izuzetno važni za ekonomske tokove. Primjena poreske politike ogleda se u: (1) alokativnim efektima, (2) redistributivnim efektima i (3) stabilizacionim efektima.

Alokativni efekti ogledaju se u optimalnoj alokaciji resursa u cilju unapređivanja ekonomskih aktivnosti, povećanju domaće proizvodnje, usmjeravanju kapitala i slično. U ovom slučaju, postavlja se pitanje poreske neutralnosti, odnosno da li država ima pravo da stimuliše/destimuliše pojedine privredne aktivnosti.

FISCAL POLICY AND ECONOMIC TRENDS

Ristić (2010) found that the issue of fiscal actions on economic development is to mobilize the potential of the reservoir, the sectoral orientation of investment stimulating technological progress, the formation of human resources and knowledge, building the economic infrastructure, promoting economic growth and through differential or differentiated taxation, fiscal deductions and benefits, tax exemptions and incentives, accelerated depreciation and a number of other instruments of fiscal policy.

It should be added that very selectively targeting specific fiscal instruments lead to the harmonization of macro-economic growth, aims to increase labor productivity, technical progress, the rational utilization of capacity, the optimal allocation of investment resources, greater mobility of resources, substitution of factors of production and increase employment in micro level. For example, the value added tax favors export more than other types of taxes, and considered that it was this form of tax credit for improving the balance of payments with foreign countries. Similarly, the value added tax encourages investment by providing a refund of tax paid on behalf of the investment cost and the procurement of capital equipment and thus investment becomes cheaper and more attractive, increasing employment and overall development.

The choice of the appropriate tax structure has a non-fiscal effect which are extremely important for the economy. The application of tax policy is reflected through: (1) allocative effects, (2) redistributive effects and (3) stabilizing effects.

Allocative effects are reflected in the optimal allocation of resources in order to promote economic activity, increased domestic production, directing capital and the like. In this case, the question of tax neutrality, whether the state has the right to encourage/discourage certain economic activities.

Uloga države u usmjeravanju privrednih kretanja trebalo bi da bude takva da ne utiče na smanjivanje inicijative, motivisanosti za proizvodnju i privredni razvoj ekonomskih subjekata. Proizvodi i usluge koji se pojavljuju kao dobra od opšteg društvenog značaja neminovno zahtijevaju intervenciju države, zbog čega se ne mogu prepustiti tržišnom mehanizmu. Aktivnosti koje doprinose opštem društvenom razvoju, kao, na primjer, obrazovanje, kultura i nauka, djeluju na privredni rast i, samim tim, su oslobođeni oporezivanja.

Uvođenje poreza na dodatu vrijednost i određivanje njegovih osnovnih karakteristika (izbor stope, osnovice, obveznika, oslobađanja) izuzetno utiče na alokaciju pojedinih privrednih aktivnosti. Već je navedeno da ovaj poreski oblik podstiče izvoz, investicije, a, samim tim, alocira privrednu aktivnost u cilju povećanja produktivnosti, rasta zaposlenosti, ravnotežnog platnog bilansa i slično.

Stabilizacioni efekti fiskalne politike imaju za cilj razvoj i stabilnost privredne aktivnosti. Održavanje agregatne ponude i tražnje na određenom nivou moguće je primjenom instrumenata fiskalne politike, odnosno odgovarajućom fiskalnom strategijom. Ukoliko bi se porezima uticalo na povećanje cijena, to bi izazvalo povećanje troškova života, a, samim tim, i veće plate i tako bi se inflatorna spirala širila u nedogled. Postavlja se pitanje koja to visina i struktura poreza omogućava stabilnost privrede. Izuzetno je izražen skepticizam kada je u pitanju uvođenje poreza na dodatu vrijednost i njegov uticaj na porast cijena.

Značajno je navesti da, prema mišljenju istaknutog ekonomiste iz oblasti poreza, a naročito poreza na dodatu vrijednost, Alana Tait-a, porez na dodatu vrijednost ne izaziva porast opšteg nivoa cijena, kao ni inflaciju. To se ne može reći za male i nestabilne privrede koje već imaju inflaciju i koje u uslovima opšte nestabilnosti navode ovaj poreski oblik kao jedan od osnovnih razloga porasta inflatornih efekata.

The role of the state in directing economic trends should not affect the reduction initiative, motivation for production and economic development of economic agents. Products and services that appear as good of general public importance will inevitably require the intervention of the state, which can not be left to the market mechanism. Activities that contribute to the overall social development, such as education, culture and science, work on economic growth and therefore are exempt from taxation.

The introduction of value added tax and determine its basic characteristics (selection rate base, the taxpayers of release) highly affects the allocation of certain economic activities. It has already been stated that this form of taxation encourages exports, investment, and thus allocate economic activity in order to increase productivity, employment growth, balance of payments deficit and the like.

Stabilization effects of fiscal policy aimed at the development and stability of economic activity. Maintenance of aggregate supply and demand at a certain level it is possible using the instruments of fiscal policy and appropriate fiscal strategy. If the tax effect of the price increase, it would have caused an increase in the cost of living, and therefore higher wages and thus to an inflationary spiral spread indefinitely. The question is what is the amount and structure of taxes to economic stability. It is expressed skepticism when it comes to the introduction of value added tax and its impact on the price increase.

It is important to mention that, according to prominent economists in the field of taxation, particularly value added tax, Alan Tait, the value added tax does not cause a rise in the general price level, or inflation. It can not be said for the small and vulnerable economies that already have inflation and that in terms of the general instability of the state tax form as one of the main reasons for the increased inflationary effects.

Redistributivni efekti poreza na dodatu vrijednost imaju izuzetan uticaj prilikom uvođenja ovog poreskog oblika. Iako je osnovni cilj poreza na dodatu vrijednost oporezivanje dodate vrijednosti prilikom prodaje roba i usluga, bitno je naglasiti da ovaj porez ne identifikuje potrošače po njihovoj ekonomskoj snazi, već jednako pogađa i siromašne i bogate slojeve stanovništva. U principu to znači da više tereti siromašne slojeve, jer je njihova potrošnja u odnosu na dohodak mnogo veća od potrošnje bogatih slojeva. S obzirom da to su prehrambeni proizvodi nužni i da imaju neelastičnu tražnju (njihovo učešće u dohotku se smanjuje porastom dohotka), primjena ovog kriterijuma dovela bi do toga da su siromašni slojevi više pogođeni porezom.

Poreska struktura sastoji se od niza drugih poreskih oblika koji imaju za cilj da kao cjelina, omoguće što efikasnije rezultate. Pored efekata poreske politike, smatra se da je učešće javnih prihoda u bruto društvenom proizvodu (BDP) osnovni pokazatelj za uspješno koncipiranu fiskalnu politiku, odnosno za uspješno vođenje fiskalne politike. Povećanje BDP je pretpostavka za povećanje javnih prihoda i rashoda, kao i za poboljšanje društvenog standarda. Mjerama ekonomske politike nastoji se ostvariti optimalna stopa rasta, a to je slučaj kada se korišćenjem faktora proizvodnje vodi računa i o drugim ciljevima. Ekonomski rast se može podstaći mjerama poreske politike putem olakšica, oslobađanja, boljeg korišćenja svih resursa i povećanja produktivnosti rada. Poželjno je da je visina udjela javnog sektora preko 40% BDP. S obzirom na to da država svojom fiskalnom politikom utiče na privredne tokove i ima za cilj stabilan privredni sistem bez velikih oscilacija, neophodno je da upravlja agregatnom ponudom i tražnjom, odnosno da vodi anticikličnu fiskalnu politiku.

Marić (2007) navodi da se promjene u vrsti i visini javnih prihoda provode, po pravilu, primjenom: (1) automatski ugrađenog stabilizatora, (2) formule elastičnosti i (3) diskrecionih mjera.

Status automatskih stabilizatora imaju oni porezi koji, bez državne intervencije, samo-

Redistributive effects of taxes on added value of having a great influence in the introduction of this tax. Although the main purpose of value added tax on sale of goods and services, it is important to note that this tax does not identify consumers by their economic power, but equally affects both rich and poor segments of the population. In principle, this means that more charges the poor, because their consumption relative to income is much higher than the consumption of the rich layers. Because food products are necessary and have inelastic demand (their share in income reduces income increases), the application of this criterion would lead to the fact that the poor are more affected by the tax.

The tax structure consists also of a number of other tax forms that are intended to provide the most efficient results. In addition to the effects of tax policy, it is considered that the share of public revenues to gross domestic product (GDP) is indicators of successful conceived fiscal policy and the successful conduct of fiscal policy. GDP growth is a prerequisite for increasing public revenues and expenditures, as well as for the improvement of social standards. Measures of economic policy aims to achieve optimal growth, which is the case when using the factors of production takes into account the other goals. Economic growth can be encouraged through tax policy measures, incentives, exemptions, better use of resources and increase productivity. It is desirable that the amount of the share of the public sector is over 40% of GDP. The state applying the fiscal policy and affects economic trends toward to stable economic system without large fluctuations. It is necessary to manage aggregate demand and supply and to lead anti-cyclical fiscal policy.

Marić (2007) found that changes in the type and amount of public revenue shall be carried out, as a rule, the application: (1) built-in automatic stabilizers, (2) formula of elasticity and (3) discretionary measures.

Status of automatic stabilizers have those taxes without state intervention , inde-

stalno reaguju na ciklične oscilacije privrednih aktivnosti i povećavaju ili smanjuju agregatnu tražnju. Smatra se da je najznačajniji regulator porez na dohodak sa progresivnim stopama. U situacijama rasta privrednih aktivnosti, raste dohodak, raste tražnja, pa se progresivnim oporezivanjem dohotka zahvata veći iznos javnih prihoda. Na taj način smanjuje se privredna aktivnost ekonomskih subjekata i sprečava prevelika količina novca u opticaju koja bi vodila inflaciji. U slučajevima recesivnih privrednih aktivnosti, država može da finansira svoje potrebe sredstvima koja je prikupila u uzlaznoj fazi privredne aktivnosti. Na taj način se utiče na porast tražnje (jer privredni subjekti dolaze do sredstava). Automatski stabilizator, dakle, omogućava da se održi ravnoteža privrednih tokova, reguliše količina novca u opticaju i omogućava nesmetano funkcionisanje privrede.

Formula elastičnosti, takođe, ima za cilj da reguliše privredne aktivnosti, odnosno da otkloni negativne efekte privrednih oscilacija. U ovom slučaju se unaprijed utvrđuju propisi koji će se primjenjivati shodno promjenama u ekonomskim tokovima. Pri utvrđivanju formule elastičnosti mogu se primijeniti dva pristupa:

1. prvi, u slučaju da u privredi dođe do negativnih promjena, preduzimaju se mjere koje su naprijed propisane i
2. drugi, tek nakon utvrđivanja postojanja negativnih trendova u privredi, nadležna tijela moraju propisati mjere koje treba preduzeti u pravcu usporavanja i zadržavanja tih kretanja.

Diskrecione mjere smatraju se najznačajnijim mjerama za ostvarivanje stabilizacione politike. Međutim, ove mjere se primjenjuju ad hoc, što znači da u momentu kada se neka promjena desi, nadležna tijela donose odluku o primjeni odgovarajućih mjera za uravnoteženje negativnih efekata. Ovo, naravno, nije dobro, jer se u ovom slučaju negativna aktivnost desila i ne postoji konstantna politika koja će stihijski dovesti do uravnoteženja, nego se primjenom trenutnih i naglih mjera situacija još više može pogoršati. Suština je da se poreskim mjerama svakako može doprinijeti unapređe-

pendently respond to cyclical fluctuations in economic activity and the increase or decrease aggregate demand. The most important regulator of the income tax is progressive rates. If the economic activity growth it will rising incomes, increasing demand, and progressive taxation of income covers a larger amount of public revenue. This contributes to the reduction of economic activity of economic entities and prevents excessive amount of money that leads to inflation. In cases of recessive economic activities, the government can finance its needs funds collected by the upswing in economic activity. Thus affecting the growth of demand (for commercial entities come up with the funds). Automatic stabilizers, therefore, maintain the balance of economic processes, regulates the money supply and allows the smooth functioning of the economy .

Elasticity formula also aims to regulate economic activity and remove the negative effects of economic fluctuations. In this case, the pre - established rules that will be applied in line with changes in the economy. In determining the elasticity formula can be applied two approaches:

1. First, if the economy comes to negative changes, measures are being taken forward by the prescribed and
2. Second, after determining the existence of negative trends in the economy, the competent authority shall prescribe the measures to be taken in the direction of slowing and stopping the movement.

Discretionary measures are considered to be the most important measure for achieving stabilization policy . However, these measures are implemented ad hoc, which means that at the moment when a change occurs, the competent authorities shall take their decision on the implementation of appropriate measures to balance the negative effects . This, of course, is not good, because in this case the negative activity occurred and there is a constant policy that will lead to a spontaneous equilibrium, but the application of current, severe measures can further aggravate the situation . The bottom line is that

nju ekonomske efikasnosti, jer raznim podsticajima, oslobađanjima i finansiranjima država može doprinijeti tehnološkom napretku, povećanju zaposlenosti, novim investicijama, povećanju produktivnosti i slično.

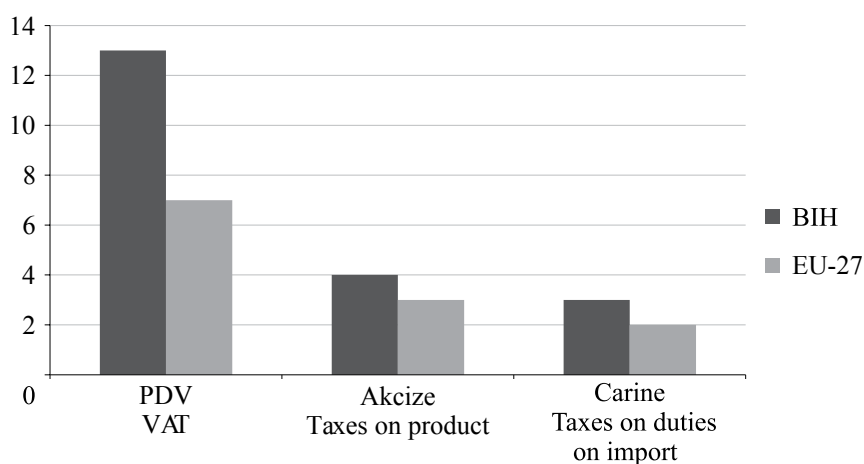
Poreske reforme koje su izvršene u našoj zemlji objašnjene su već u prethodnom dijelu rada. Sada je značajno da vidimo ekonomske efekte tih poreskih reformi da bismo znali da li je naša fiskalna politika donijela očekivane rezultate. Ekonomski efekti poreskih reformi (direktnih i indirektnih poreza) imaju svoje učešće u BDP. Da bismo sagledali uticaj poreza na dodatnu vrijednost na ekonomske tokove u Bosni i Hercegovini, neophodno je da analiziramo učešće ove vrste poreza u BDP.

Učešće javnih prihoda u BDP-u je između 37% i 43%. To ujedno ukazuje na ogroman značaj koji fiskalna politika ima u privrednom životu naše zemlje. Ukoliko imamo u vidu da najveći iznos javnih prihoda čini porez na dodatnu vrijednost (između 63% i 70% ukupnih indirektnih poreza i preko 40% svih javnih prihoda), jasno se može izvesti zaključak da je ovaj poreski oblik dominantan u BDP-u. Centralna banka Bosne i Hercegovine i Direkcija za ekonomsko planiranje u okviru Vijeća ministara izveli su odgovarajuće zaključke vezane za učešće i strukturu poreskih prihoda u BDP-u u odnosu na EU.

the tax measures can certainly help improve the economic efficiency because various incentives, exemptions and financing, the state can contribute to technological progress, increased employment, new investment, increased productivity.

Tax reforms applied in our country have already explained in the previous paragraphs. It is important to see the economic effects of the tax reform in order to know whether our fiscal policy to deliver the expected results. Economic effects of tax reforms (direct and indirect taxes) have their share in GDP. In order to study the impact of value added tax on economic developments in Bosnia and Herzegovina, it is necessary to analyze the percentage of this type of tax to GDP ratio.

The share of public revenues in GDP is between 37% and 43%. It also indicates the tremendous importance of fiscal policy is the economic situation of our country. If we consider that the greatest amount of public revenue have the value added tax (between 63 % and 70 % of total indirect taxes and over 40 % of all revenues), it can be inferred that the dominant form of taxation to GDP . Central Bank of Bosnia and Herzegovina and Economic Planning in the Council of Ministers took the appropriate conclusions for the participation and the structure of tax revenues to GDP than the EU.

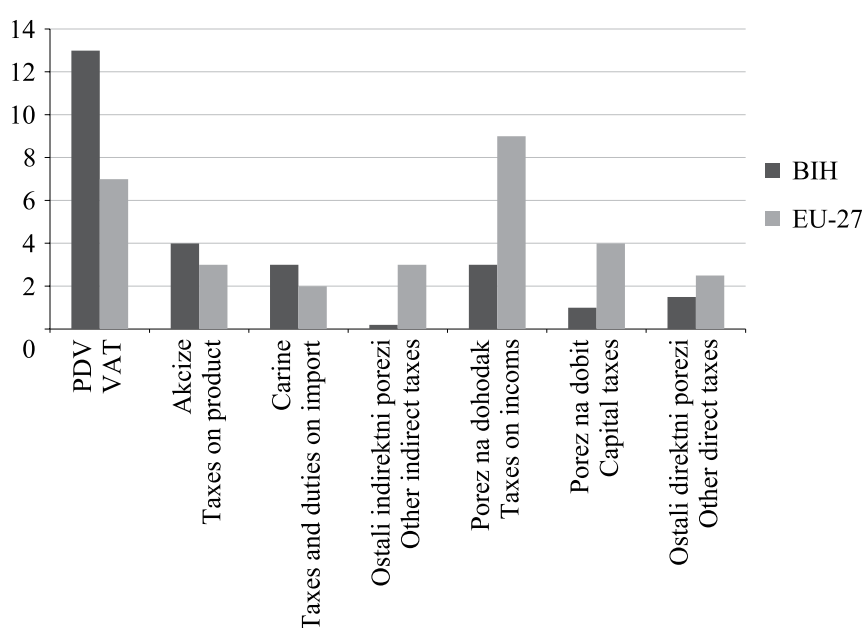

Grafikon 1. Struktura i učešće poreskih prihoda u BDP

Graph 1. The structure and share of tax revenue in GDP

Iz grafikona 1 jasno se vidi da učešće indirektnih poreza (samim tim i poreza na dodatu vrijednost) u našoj zemlji prevazilazi tu kategoriju u zemljama Evropske unije. Razlog je to što smo zemlja u razvoju i potrošnja predstavlja dominantno ekonomsko ponašanje privrednih subjekata. Razvijene zemlje Evropske unije imaju većinsko učešće direktnih poreza u BDP. Kalkulacija učešća pojedinih poreskih prihoda u BDP omogućava upoređivanje fiskalnog opterećenja i strukture oporezivanja. Indirektni porezi su harmonizovani na nivou države tek 2006. godine, pa se tek od tog perioda može mjeriti njihov uticaj.

It is clear that the share of indirect taxes (and hence value added tax) in our country exceeds the same category in the European Union. The reason is that we are a developing country and spending a dominant economic behavior of economic entities. The developed countries of the European Union have the majority share of direct taxes in GDP. Calculation share of certain tax revenues to GDP to compare the fiscal burden and structures of taxation. Indirect taxes are harmonized at the national level in 2006. years, and only in that period can measure their impact.

Grafikon 2. Poreski prihodi EU27 i BiH (u % BDP)

Graph 2. Tax revenues EU27 and Bosnia and Herzegovina (% of GDP)

Treba istaći da je naša zemlja reformom direktnih poreza napravila značajan korak ka širenju tržišta rada i povećanju najnižih neto dohodaka, čime se stvaraju preduslovi za rast doprinosa. Isto tako, rast direktnih poreza može se očekivati samo povećanjem privrednih aktivnosti.

It should be noted that our country reform of direct taxes has made a significant step towards the expansion of the labor market and the increase of the lowest net income, thus creating the conditions for growth contributions. Similarly, the increase in direct taxes can be expected only by increasing economic activity.

ZAKLJUČAK

Značaj navedene strukture javnih prihoda u BDP nesumnjivo dovodi do zaključka da poreska politika predstavlja izuzetno moćan instrument. Sve poreske mjere, sistemom

CONCLUSION

The importance of these structures in public revenues in GDP undoubtedly leads to the conclusion that tax policy is a very powerful tool. All tax measures, the system of

poreskog zahvatanja ili oslobađanja, dovode do izmjena privredne strukture i ponašanja ukupne privredne dinamike. Međutim, kada je u pitanju naša zemlja, ne treba zaboraviti efekte prevaljivanja, koji su u stanju da, putem razvijenih oblika indirektnih poreza, dovedu do veće poreske presije, čiji teret snose krajnji potrošači. Možemo izvesti zaključak da je fiskalna politika zapravo jedini instrument u rukama vlade kojim se direktno utiče na ekonomska kretanja u kratkom roku, obzirom na to da automatizam „currency board-a“ skoro u potpunosti upravlja monetarnom politikom. Zapravo, fiskalna održivost, također, predstavlja jedan od preduslova za održivost samog „currency board-a“ u BiH. Konačno, fiskalna održivost predstavlja osnovni preduslov implementacije infrastrukturnih i drugih razvojnih programa zemlje.

tax exemptions or abstractions, leading to changes in economic structure and behavior of the overall economic dynamics. However, when it comes to our country, we should not forget the effect of shifting, which are able to, the developed forms of indirect taxes lead to greater repression whose tax burden borne by the final consumers. We conclude that fiscal policy is actually the only tool in the hands of the government which directly affects the economic trends in the near term, given that automatism “currency board” almost entirely by monetary policy. In fact, fiscal sustainability is also represents a prerequisite for the sustainability of the “currency board” in Bosnia. Finally, fiscal sustainability is a fundamental prerequisite for the implementation of infrastructure and other development programs of the country.

LITERATURA

- Marić, Lj. (2007). *Utjecaj poreske politike na ekonomski rast* (str. 72). Neum: VIII međunarodni simpozij, Reforme BIH put ka EU integracijama.
- Ristić, Ž. (2010). *Fiskalna strategija, strategijski menadžment javnih finansija*. Beograd.
- Vjeće ministara (2011). *Ekonomski trendovi 2011*. Dostupno na: http://www.dep.gov.ba/dep_publikacije/ekonomski_trendovi/Archive.aspx?langTag=bs-BA&template_id=140&pageIndex=1
- Odjeljenje za makroekonomsku analizu. *OMA bilteni*. Dostupno na: http://www.oma.uino.gov.ba/04_oma_bilten.asp?l=h

LITERATURE

- Marić, Lj. (2007). *The impact of tax policy on economic growth* (p. 72). Neum: VIII međunarodni simpozij, Reforme BIH put ka EU integracijama.
- Ristić, Ž. (2010) *Fiscal strategy, strategic management of public finance* (p. 278). Beograd.
- Vjeće ministara (2011). *Economic trends 2011*. Available at: http://www.dep.gov.ba/dep_publikacije/ekonomski_trendovi/Archive.aspx?langTag=bs-BA&template_id=140&pageIndex=1
- Odjeljenje za makroekonomsku analizu. *OMA biltens*. Available at: http://www.oma.uino.gov.ba/04_oma_bilten.asp?l=h